

Aan: Gemeenteraad Tynaarlo
Postbus 5
9480 AA VRIES

Groningen, juni 2025

Onderwerp: Convenant Sociale Agenda Nij Begun

Geachte leden van de raad,

Inleiding

Na de presentatie van de sociale agenda van Nij Begun op 23 januari van dit jaar, is er een nieuwe fase aangebroken. De maatregelen in de agenda moeten worden uitgewerkt en uitgevoerd en de bestuurlijke en democratisch inbedding moet worden geborgd, zodat recht wordt gedaan aan de posities van volksvertegenwoordiging, besturen en maatschappelijke partijen.

Met deze brief wil de kwartiermaker de gemeenteraden en Provinciale Staten in de regio informeren over de manier waarop de uitwerking van de sociale agenda de komende periode wordt vormgegeven.

Uitwerking sociale agenda

De sociale agenda bevat maatregelen op een viertal gebieden: kansen voor kinderen, armoede en participatie, (mentale) gezondheid en leefbaarheid. Dit jaar wordt gewerkt aan het van wal brengen van de 16 maatregelen. Dit gebeurt in samenspraak met maatschappelijke organisaties, inwoners, scholen, huisartsen, gemeenten, provincie en rijk. Daar moet het immers gebeuren. Alleen als zij die het doen geloven in de uitvoering, zal het een succes worden.

Governance

Een langjarige agenda vergt een structurele bestuurlijke en democratische inbedding, ook in relatie tot de andere maatregelen van Nij Begun. Momenteel wordt onderzocht hoe dit het beste georganiseerd kan worden. Het bereiken van de doelen van de sociale agenda en het effectief invoeren van de maatregelen staan daarbij centraal. De verwachting is dat de lange termijn governance vanaf 2027 kan staan. Zodra hierover meer duidelijkheid is, zult u worden geïnformeerd.

Relatie Staat van Groningen

Via de Staat van Groningen wordt de voortgang van de sociale agenda bijgehouden. Ook wordt per maatregel gekeken of deze effectief is en op welke wijze deze bijgesteld wordt. In de Groningenwet wordt vastgelegd dat er 5-jaarlijks een uitvoeringsprogramma wordt vastgesteld waarin grotere bijstellingen kunnen worden gedaan. Raden en Staten worden in de gelegenheid gesteld hierop hun zienswijze te geven.

De sociale agenda op de korte termijn

In de tussentijd kan de regio al wel van start met de maatregelen. Scholen staan klaar om de verrijkte schooldag in te voeren, inwoners willen aan de slag met leefbaarheidsprojecten en de noodzaak om armoede te verminderen is groot.

Om inzet vanuit de sociale agenda op de korte termijn mogelijk te maken, hebben de tien Groningse gemeenten, de drie Noord-Drentse gemeenten en de Provincie Groningen een convenant gesloten voor de jaren 2025 en 2026. Met dit convenant is op 1 juli door alle colleges ingestemd. Met het sluiten van het convenant is het Rijk bereid om zonder verdere voorwaarden de middelen ter beschikking te stellen. De gemeente Groningen is bereid de functie van kassier voor de hele regio van 13 gemeenten op zich te nemen. Het rijk steunt deze aanpak en maakt de middelen voor de sociale agenda in 2025 en 2026 via een decentralisatie-uitkering over aan de gemeente Groningen. Het beleidsinhoudelijke en budgettaire kader wordt gevormd door de vastgestelde sociale agenda.

In de sociale agenda staan de structurele bedragen voor de maatregelen. De maatregelen kennen allemaal een opbouwperiode van een aantal jaren. Zo is de verwachting dat het 7 jaar duurt voordat de verrijkte schooldag (2 uur op elke school, 6 uur op de scholen met de leerlingen die dat het meeste nodig hebben) overal is ingevoerd. Er is rekening gehouden met een oploop naar de structurele situatie in het

budgettaire kader. In 2025 is een budget van 30 miljoen euro voorzien en voor 2026 een budget van 61,7 miljoen euro.

In het convenant dat geldt in de aanloop naar de langjarige governance, dus uitsluitend voor de jaren 2025 en 2026, is afgesproken dat de kwartiermaker voorstellen doet aan de stuurgroep bestaande uit de wethouders vanuit 13 gemeenten en de gedeputeerde van de provincie Groningen. Zij besluiten in de stuurgroep of de voorstellen voor uitwerking van de maatregelen op de voorgestelde wijze kunnen worden ingevoerd. De stuurgroep staat onder voorzitterschap van mevrouw Sikkema, burgemeester van Oldambt.

Voorstellen voor uitwerking van de maatregelen kunnen alleen worden gedaan binnen de beleidsmatige en financiële kaders van de vastgestelde sociale agenda. Op deze manier kan snel en praktisch gestart worden, zodat inwoners en organisaties merken dat er wat gebeurt.

Vervolg

De kwartiermaker en zijn team gaan de maatregelen uit de sociale agenda verder uitwerken. In de loop van 2025 gaan diverse maatregelen uit de sociale agenda starten. Zo zal vanaf het nieuwe schooljaar bij de eerste scholen de verrijkte schooldag worden gefinancierd, zodat kinderen extra uren bewegen, cultuur beleven of op andere manieren hun leven verrijken. Dat wordt de komende jaren verder uitgebouwd. Ook wordt nog dit jaar gericht geïnvesteerd in het voorkomen van schooluitval en het bestrijden van armoede. Maatregelen op het gebied van leefbaarheid vergen nog nadere uitwerking. Daaraan wordt hard gewerkt.

Raden en Staten zullen worden geïnformeerd over de voortgang van de sociale agenda en de uitkomsten van het onderzoek naar de governance vanaf 2027.

Elke keer als een maatregel uit de sociale agenda gereed is voor uitvoering, zal daarover publiekelijk en via de website nijbegun.nl worden gecommuniceerd. Het eerste bericht dat hierover deze week wordt verstuurd, treft u bijgaand bij.

Met vriendelijke groet,

Henk Nijboer
Kwartiermaker Sociale Agenda Nij Begun

Bijlagen:

- Convenant sociale agenda
- Persbericht